

ZIŅOJUMS

“Par valsts vienotā juristu kvalifikācijas eksāmena 2023. gada vasaras studējošo aptaujas rezultātiem”

Latvijas Studentu apvienība

2023. gads

SATURS

ZIŅOJUMA KOPSAVILKUMS.....	4
1. STARPTAUTISKO UN EIROPAS SAVIENĪBAS TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA.....	5
2. TIESĪBU TEORIJAS, TIESĪBU FILOZOFIJAS UN LATVIJAS TIESĪBU VĒSTURES JOMAS EKSĀMENA DAĻA.....	12
3. KRIMINĀLTIESĪBU UN KRIMINĀLPROCESA TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA.....	19
4. CIVILTIESĪBU, CIVILPROCESA UN KOMERCTIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA.....	26
5. KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU, ADMINISTRATĪVO TIESĪBU UN ADMINISTRATĪVĀ PROCESA TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA.....	33
6. LSA REKOMENDĀCIJAS EKSĀMENA PILNVEIDEI.....	39

ZIŅOJUMA KOPSAVILKUMS

Latvijas Studentu apvienība (turpmāk - LSA) laika posmā no 26. jūnija līdz 10. jūlijam veica studējošo aptauju par piektā valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena norisi vasaras sesijā. Aptaujas mērķis bija noskaidrot eksāmena kārtotāju viedokli par eksāmena saturu, tā sarežģītību, atvēlētā laika pietiekamību un citiem ar eksāmena norisi saistītiem jautājumiem. Sadarbībā ar augstskolām anketa tika izplatīta tieši eksāmenu kārtotājiem, nosūtot to uz augstskolai piesaistīto studējošā e-pastu.

Aptaujā kopumā piedalījās 79 respondenti no 3 augstākās izglītības iestādēm: Latvijas Universitātes, Daugavpils Universitātes un Rīgas Stradiņa universitātes. Norādāms, ka kopumā eksāmenā piedalījās 188 studējošie¹ no sešām augstākās izglītības iestādēm². No visiem respondentiem 43 (54,4%) respondenti eksāmenu kārtoja pirmo reizi, 25 (31,6%) - kārtoja atkārtoti vienu vai divas eksāmena daļas un 11 (13,9%) - kārtoja visu eksāmenu atkārtoti.

Kopumā eksāmenā tika pārbaudītas zināšanas piecās jomās: konstitucionālās tiesības, administratīvās tiesības un administratīvā procesa tiesības; starptautiskās un Eiropas Savienības tiesības; tiesību teorija, tiesību filozofija un Latvijas tiesību vēsture; krimināltiesības un kriminālprocesa tiesības; civiltiesības, civilprocesa tiesības un komerciesības. Šajā ziņojumā atspoguļots respondentu viedoklis par katru no piecām eksāmena daļām, vērtējot daļu sarežģītību, teorētiskos jautājumus, kāzusu uzdevumus un daļas laika pietiekamību, kā arī respondentu sagatavošanās pakāpi. Tāpat aprakstīts arī kopējais eksāmena vērtējums, apkopojot biežāk minētos respondentu novērojumus un ieteikumus, kas saistīti kā ar eksāmena saturu, tā ar eksāmena organizatoriskajiem jautājumiem un norises, kā arī sagatavošanās procesiem.

¹ Paziņoti valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena rezultāti. Pieejams: <https://juristavards.lv/zinas/283573-pazinoti-valsts-vienota-jurista-profesionalas-kvalifikācijas-eksāmena-rezultāti/> [skatīts 05.10.2023.]

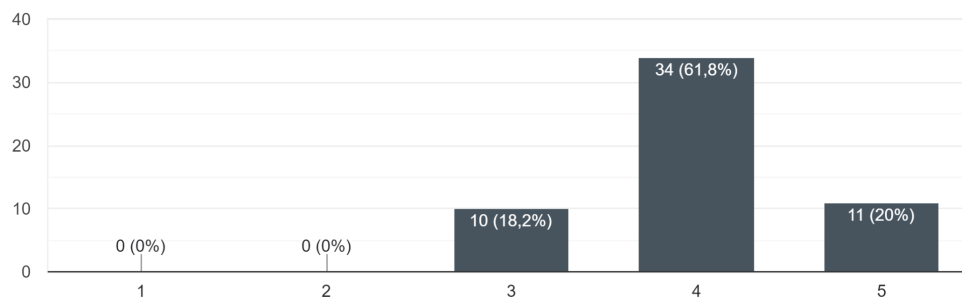
² Noslēdzies piektais Valsts vienotais jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmens. Pieejams: <https://juristavards.lv/zinas/283507-noslēdzies-piektais-valsts-vienotais-jurista-profesionalas-kvalifikācijas-eksāmens/> [skatīts 05.10.2023.]

1. STARPTAUTISKO UN EIROPAS SAVIENĪBAS TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA

Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļu no visiem respondentiem kopumā kārtoja 55 respondenti. Vērtējot šīs eksāmena daļas sarežģītību skalā no 1 (ļoti vienkārši) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 20% norādījuši, ka bijis ļoti sarežģīti, savukārt 61,8% - sarežģīti (skat. 1.1. att.).

Novērtējiet šīs daļas kopējo sarežģītību:

55 atbildes

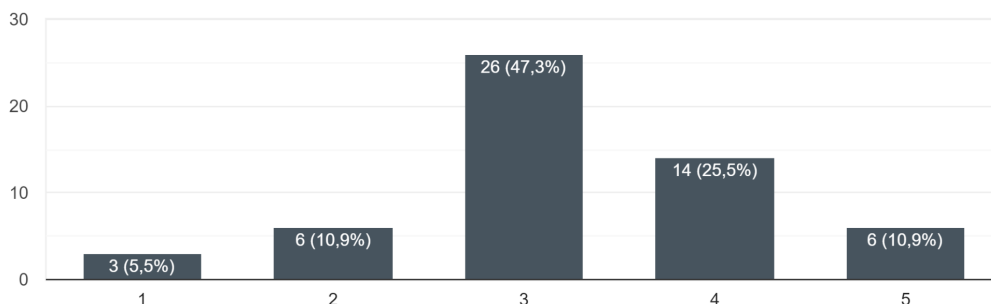

1.1.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas sarežģītība

Vērtējot, cik kvalitatīvi studiju programma sagatavoja studentus starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas kārtošanai skalā no 1 (ļoti nekvalitatīvi) līdz 5 (ļoti kvalitatīvi), 47,3% norādījuši vidēju sagatavošanās pakāpi, savukārt, 25,5% sagatavošanās procesu vērtē kvalitatīvi. 10,9% respondentu norādījuši, ka ir sagatavoti pat ļoti kvalitatīvi, tomēr tikpat liels skaits respondentu arī norādījuši, ka sagatavošanās process bijis nekvalitatīvs (skat.1.2.att.).

Novērtējiet, cik kvalitatīvi Jūsu studiju programma Jūs sagatavoja šai eksāmena daļai:

55 atbildes

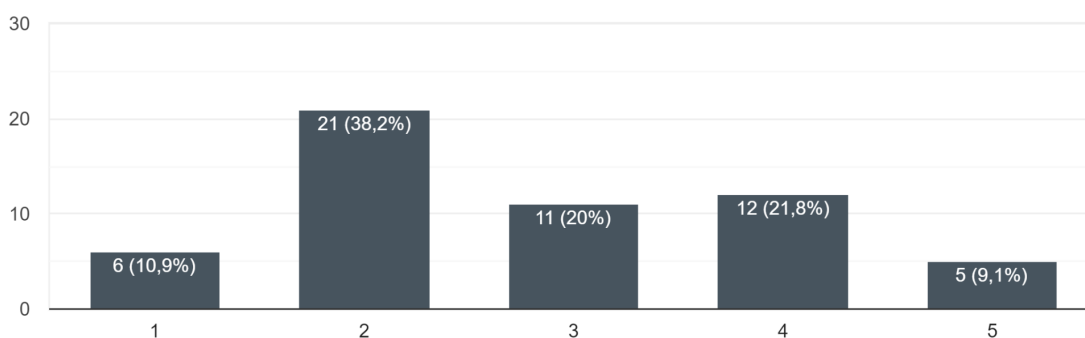

1.2.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas sagatavošanās procesa kvalitāte

Vērtējot Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 38,2% norādījuši, ka teorētiskie jautājumi ir bijuši neskaidri formulēti. Jāatzīmē, ka šajā jautājumā novērojama respondentu viedokļu dažādība, jo 41,8% respondentu arī vērtē teorētisko jautājumu formulējumus skaidrus vai vidēji skaidrus (skat. 1.3.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti teorētiskie jautājumi:

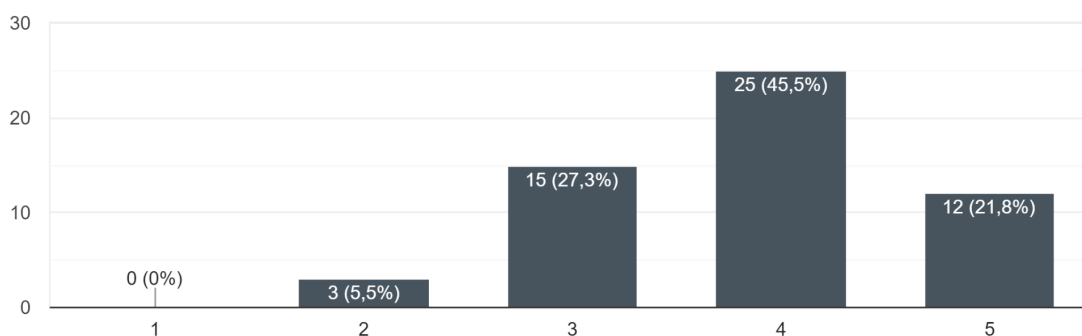
55 atbildes

1.3.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulēšanas skaidrība

Respondentiem tika lūgts arī novērtēt teorētisko jautājumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), kur gandrīz puse (45,5%) norādījuši, ka jautājumi ir bijuši sarežģīti, savukārt, 27,3% sarežģītību vērtē vidēji. 21,8% norādījuši, ka jautājumi bijuši pat ļoti sarežģīti (skat. 1.4. att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita teorētiskie jautājumi:
55 atbildes

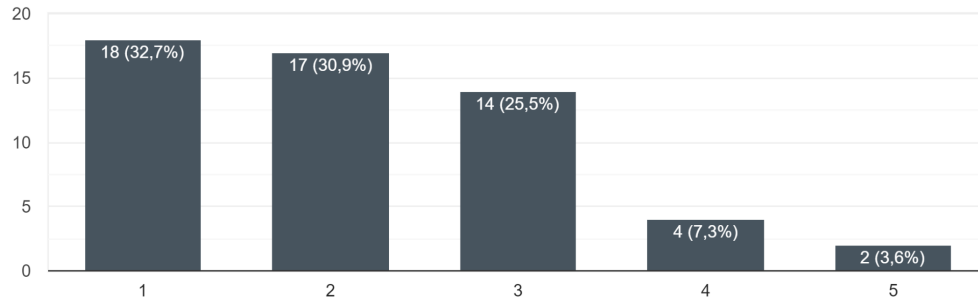

1.4.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu sarežģītība

Novērtējot teorētisko jautājumu atvēlētā laika pietiekamību skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 32,7% norādījuši, ka laiks ir pietrūcis, 30,9% - vairāk pietrūcis kā nepietrūcis, un 25,5% laika trūkumu vērtē vidēji (skat. 1.5.att.).

Novērtējiet teorētiskajiem jautājumiem atvēlētā laika pietiekamību:

55 atbildes

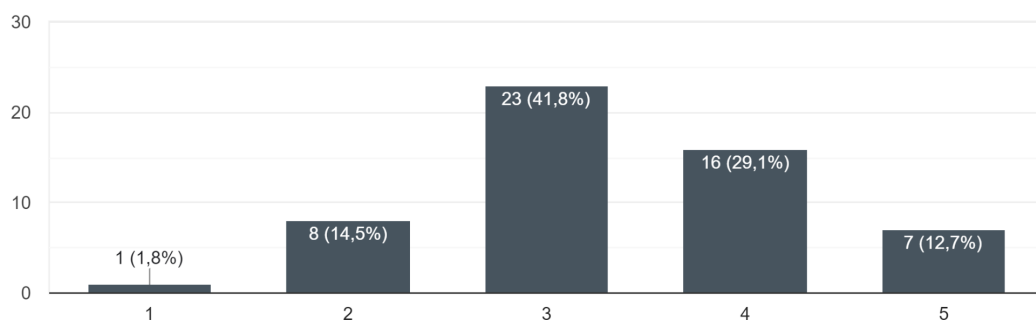

1.5.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu atvēlētais laiks

Novērtējot kāzusa uzdevumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 41,8% formulējumus vērtē viduvēji, savukārt 29,1% - skaidri formulētus (skat. 1.6.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti kāzusa uzdevumi:

55 atbildes

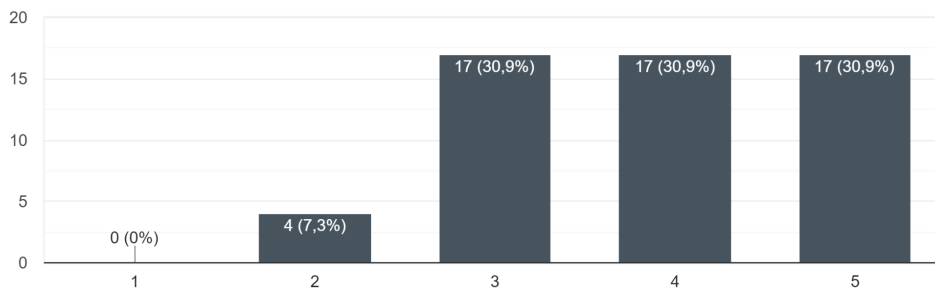

1.6.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu formulēšanas skaidrība

Savukārt, vērtējot kāzusu uzdevumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 30,9% respondentu norādījuši, ka uzdevumi bijuši ļoti sarežģīti. Tikpat liels

respondentu skaits kāzusa uzdevumus ir novērtējuši kā sarežģītus un vidēji sarežģītus. (skat.1.7.att.).

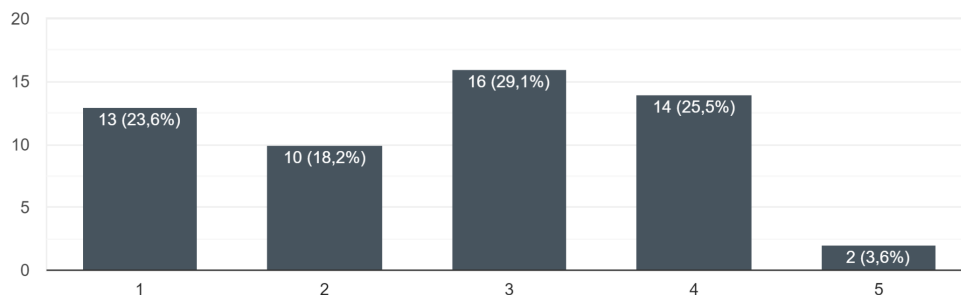
Novērtējiet, cik sarežģīti šķita kāzusa uzdevumi:
55 atbildes

1.7.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu sarežģītība

Novērtējot kāzusa uzdevumu risināšanai atvēlēto laiku skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 29,1% vidēji vērtē laika pietiekamību, savukārt 25,5% norādījuši, ka bijis pietiekami daudz laika. Nedaudz mazāks respondentu skaits (23,6%) norādījuši, ka laiks tomēr ir pietrūcis.

Novērtējiet kāzusa risināšanai atvēlēta laika pietiekamību:
55 atbildes

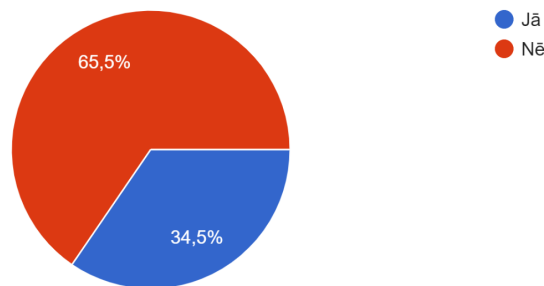

1.8.att. Starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu laika pietiekamība

Respondentiem tika uzdots arī jautājums, vai, viņuprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jautājumiem, uz ko vairākums (65,5%) norādījuši, ka eksāmena daļa nav objektīvi atspoguļojusi juristam nepieciešamo izpratnes līmeni.

Vai, Jūsaprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par starptautisko un Eiropas Savienības tiesību jautājumiem?

55 atbildes

1.9.att. Juristam nepieciešamās izpratnes līmeņa atspoguļojums starptautisko un Eiropas Savienības tiesību daļas jautājumos

Kopumā par starptautisko un Eiropas Savienības tiesību daļu iespējams secināt, ka eksāmena daļa ir bijusi sarežģīta un studējošie ir jutušies tikai vidēji sagatavoti tās kārtošanai. Eksāmena daļas sarežģītība, savukārt, korelē ar laika trūkumu pilnvērtīgai iespējai atbildēt uz eksāmena teorētiskajiem jautājumiem. Arī kāzusu uzdevumus vidēji studējošie novērtējuši kā sarežģītus, tomēr laiks tiem pieticis vairāk kā teorētiskajiem jautājumiem.

Atbildot uz atvērtajiem jautājumiem, vairums studējošo kritizēja izvēli balstīt kāzusu uz Dublinas III regulas piemērošanu. Studējošo ieskatā, attiecīgā regula ir veltīta šaurai tiesību nozarei un neatbilst eksāmena mērķim pārbaudīt topošo juristu pamatzināšanas. Norādāms, ka visu augstskolu pārstāvji minēja, ka Dublinas III regula netika apgūta studiju procesā.

Studējošie minēja arī vairākus organizatoriskos trūkumus eksāmena daļas norisē - kāzusa risināšanā neesot bijusi pieejama Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. marta rezolūcija "Agresija pret Ukrainu", kāzusa tekstu būtu bijis

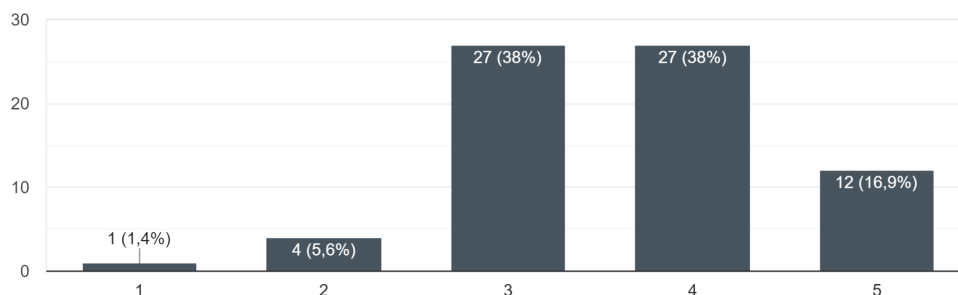
vēlams veidot koncentrētāku, kā arī ir pausta kritika par teorijas daļā lielo salikto jautājumu skaitu (proti, katras komponentes apakšjautājums sastāv no vēl vairākiem jautājumiem).

2. TIESĪBU TEORIJAS, TIESĪBU FILOZOFIJAS UN LATVIJAS TIESĪBU VĒSTURES JOMAS EKSĀMENA DAĻA

Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļu no visiem respondentiem kopumā kārtoja 79 respondenti. Vērtējot šīs eksāmena daļas sarežģītību skalā no 1 (ļoti vienkārši) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 76% norādījuši, ka bijis vidēji sarežģīti vai sarežģīti (skat. 2.1. att.).

Novērtējiet šīs daļas kopējo sarežģītību:

71 atbilde

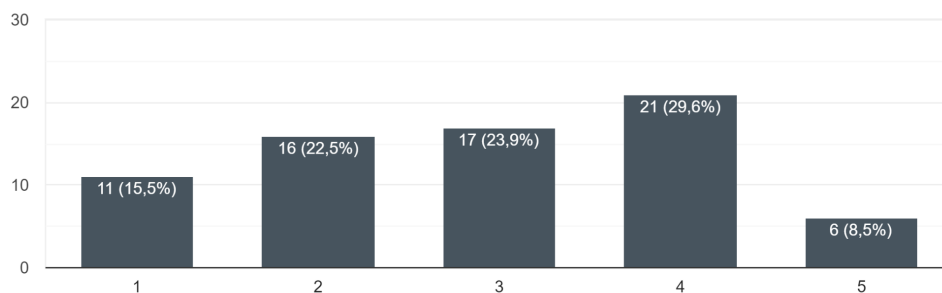

2.1.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas sarežģītība

Vērtējot, cik kvalitatīvi studiju programma sagatavoja studentus tiesību teorijas skalā no 1 (ļoti nekvalitatīvi) līdz 5 (ļoti kvalitatīvi), tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas kārtšanai, 29,6% sagatavošanās procesu vērtē kvalitatīvi. Tomēr 23,9% norāda, ka sagatavošanās process bijis vidējs un 38% - nekvalitatīvs vai ļoti nekvalitatīvs (skat.2.2.att.).

Novērtējiet, cik kvalitatīvi Jūsu studiju programma Jūs sagatavoja šai eksāmena daļai:

71 atbilde

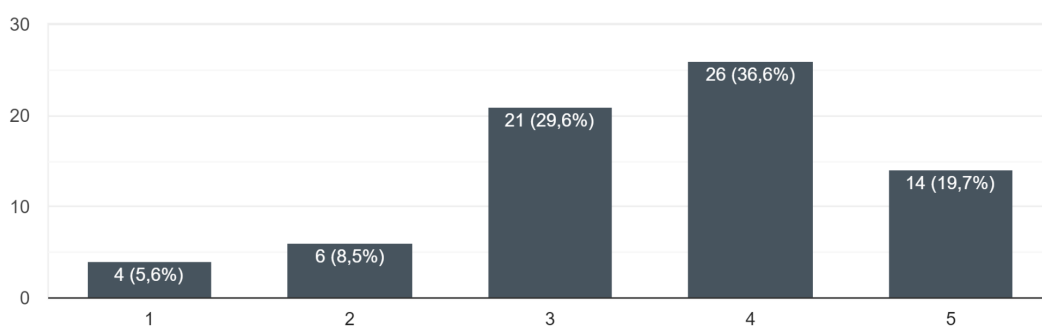

2.2.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas sagatavošanās procesa kvalitāte

Vērtējot tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 36,6% norādījuši, ka teorētiskie jautājumi ir bijuši skaidri formulēti. Tomēr 29,6% tomēr norāda, ka jautājumi bijuši vidēji skaidri formulēti (skat. 2.3.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti teorētiskie jautājumi:

71 atbilde

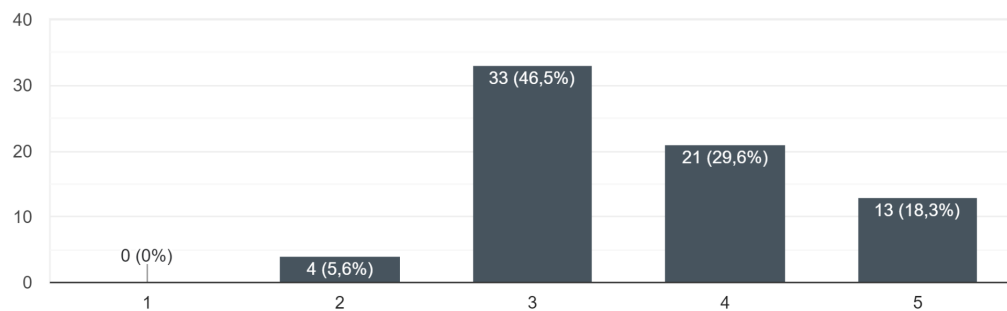

2.3.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulēšanas skaidrība

Respondentiem tika lūgts arī novērtēt teorētisko jautājumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), kur gandrīz puse (46,5%) norādījuši, ka jautājumi ir bijuši vidēji sarežģīti, savukārt, 29,6% - sarežģīti. 18,3% norādījuši, ka jautājumi bijuši pat ļoti sarežģīti (skat. 2.4. att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita teorētiskie jautājumi:

71 atbilde

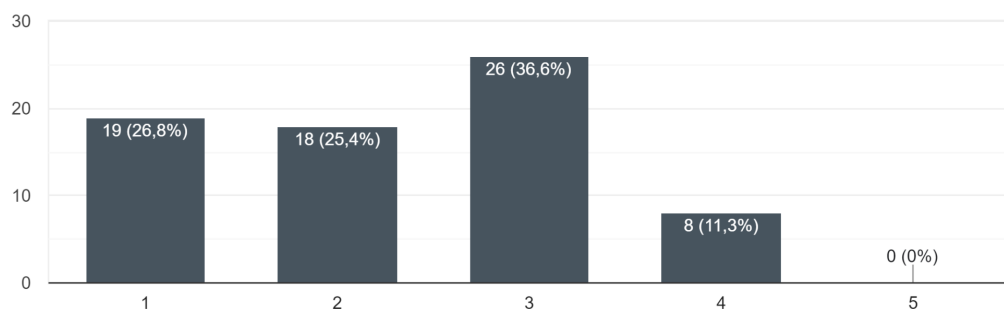

2.4.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu sarežģītība

Novērtējot teorētisko jautājumu atvēlētā laika pietiekamību skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 36,6% norādījuši, ka laiks ir bijis pietiekami, tomēr 26,8% norāda, ka laiks ir pietrūcis un 25,4% - vairāk pietrūcis kā pieticis (skat. 2.5.att.).

Novērtējiet teorētiskajiem jautājumiem atvēlētā laika pietiekamību:

71 atbilde

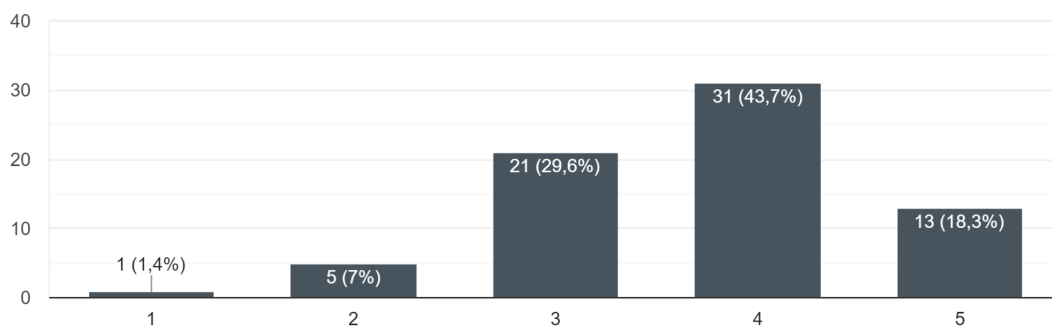

2.5.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu atvēlētais laiks

Novērtējot kāzusa uzdevumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 43,7% formulējumus vērtē skaidri, 29,6% - vidēji skaidri formulētus (skat. 2.6.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti kāzusa uzdevumi:

71 atbilde

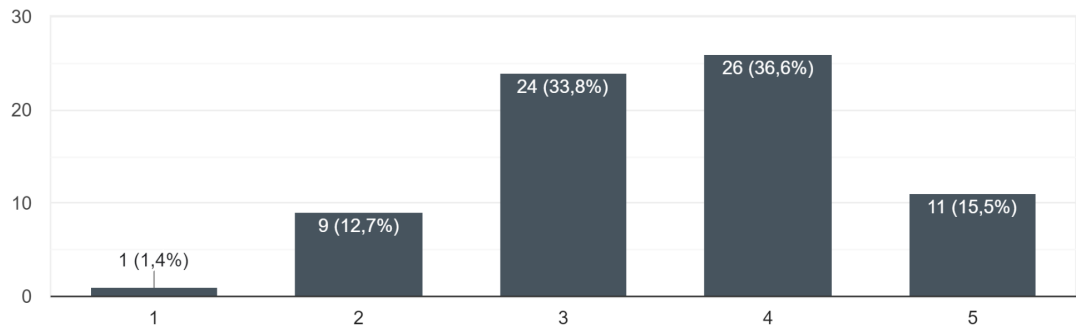

2.6.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu formulēšanas skaidrība

Savukārt, vērtējot kāzusu uzdevumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 36,6% respondentu norādījuši, ka uzdevumi bijuši sarežģīti, 33,8% - vidēji sarežģīti un 15,5% - ļoti sarežģīti. (skat.2.7.att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita kāzusa uzdevumi:

71 atbilde

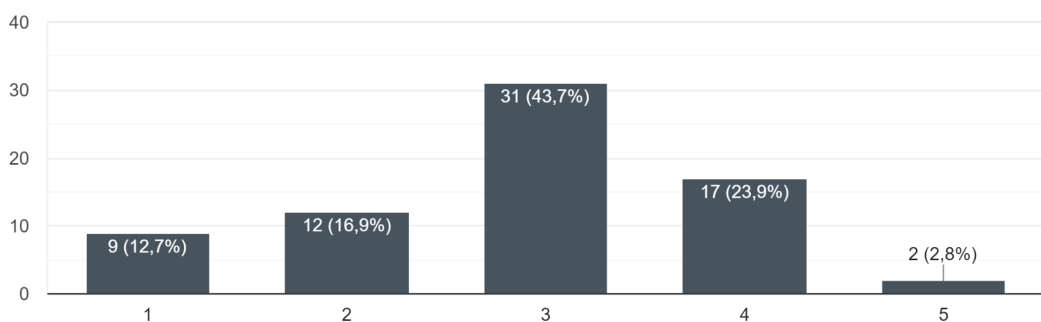

2.7.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu sarežģītība

Novērtējot kāzusa uzdevumu risināšanai atvēlēto laiku skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 43,7% norāda, ka laiks ir pieticis, 23,9% norādot, ka laiks pat iespējams nedaudz vairāk kā nepieciešams, tomēr 16,9% norādījuši, ka bijis nedaudz par maz (skat. 2.8. att.).

Novērtējiet kāzusa risināšanai atvēlētā laika pietiekamību:

71 atbilde

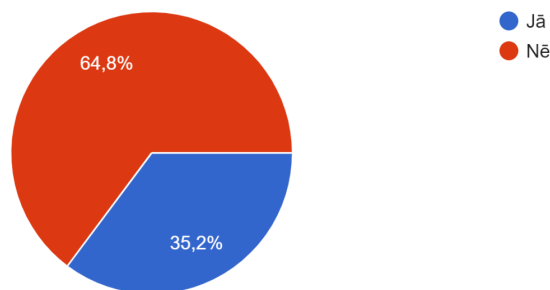

2.8.att. Tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu laika pietiekamība

Respondentiem tika uzdots arī jautājums, vai, viņuprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas jautājumiem, uz ko vairākums (64,8%) norādījuši, ka eksāmena daļa nav objektīvi atspoguļojusi juristam nepieciešamo izpratnes līmeni.

Vai, Jūsaprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas jautājumiem?

71 atbilde

2.9.att. Juristam nepieciešamās izpratnes līmeņa atspoguļojums tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļas jautājumos

No iepriekš minētajiem datiem var secināt, ka tiesību teorijas, tiesību filozofijas un Latvijas tiesību vēstures jomas eksāmena daļa bijusi vidēji sarežģīta un sagatavošanās pakāpe šīs daļas kārtošanai respondentu vidū krasi variē. Teorētiskie jautājumi un kāzusa uzdevumi tiek vērtēti kā sarežģīti, savukārt laiks kāzusa uzdevumiem ir bijis pietiekams, bet teorētiskajiem jautājumiem - pietrūcis.

Atbildot uz atvērtajiem jautājumiem, vairāki studējošie ir pauduši nostāju, ka tiesību filozofijas un tiesību vēstures teorijas jautājumi neatbilst eksāmena mērķim, proti, novērtēt studējošā pamatzināšanas, lai piešķirtu profesionālo kvalifikāciju. Vairākkārt minēts, ka Raiņa citātu analīze un pirmā neatkarības perioda politisko partiju viedokļu sadursmes nav uzskatāmas par tik būtiskām zināšanām, kas būtu izmantojama kā mēraukla jurista profesionālo prasmju novērtēšanai. Tāpat studējošie ir minējuši, ka šie jautājumi ir uzskatāmi par pārāk kazuistiskiem.

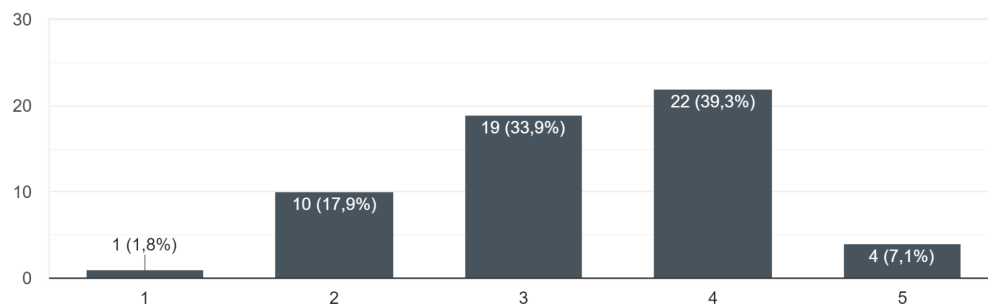
Ievērojams daudzums studējošo norādījuši, ka studiju procesa laikā nav apguvuši atsevišķu tiesību filozofijas kursu, bet gan tas ir bijis apvienots ar tiesību teoriju maģistra studiju laikā. Šādā kursā esot bijusi nepietiekama uzmanība tiesību filozofijas aspektiem.

Vairāki studējošie ir kritizējuši tiesību filozofijas komponentes trešo jautājumu (Vai demokrātiskā tiesiskā valstī drīkstētu ar likumu noteikt “laimes standartu”, respektīvi, to, kādā tieši veidā cilvēkam būt laimīgam?) kā neskaidri formulētu un ar neparedzamiem vērtēšanas kritērijiem.

3. KRIMINĀLTIESĪBU UN KRIMINĀLPROCESA TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA

Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļu no visiem respondentiem kopumā kārtoja 79 respondenti. Vērtējot šīs eksāmena daļas sarežģītību skalā no 1 (ļoti vienkārši) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 39,3% norādījuši, ka bijis sarežģīti, 33,9% - vidēji sarežģīti (skat. 3.1. att.).

Novērtējiet šīs daļas kopējo sarežģītību:
56 atbildes

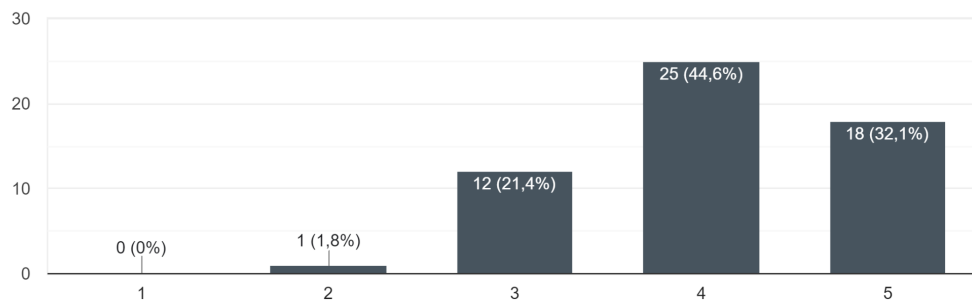

3.1.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas sarežģītība

Vērtējot, cik kvalitatīvi studiju programma sagatavoja studentus krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas kārtošānai (ļoti nekvalitatīvi) līdz 5 (ļoti kvalitatīvi), 44,6% sagatavošanās procesu vērtē kvalitatīvi, 32,1% - pat ļoti kvalitatīvi. Tomēr 21,4% norāda, ka sagatavošanās process bijis daļēji kvalitatīvs (skat.3.2.att.).

Novērtējiet, cik kvalitatīvi Jūsu studiju programma Jūs sagatavoja šai eksāmena daļai:

56 atbildes

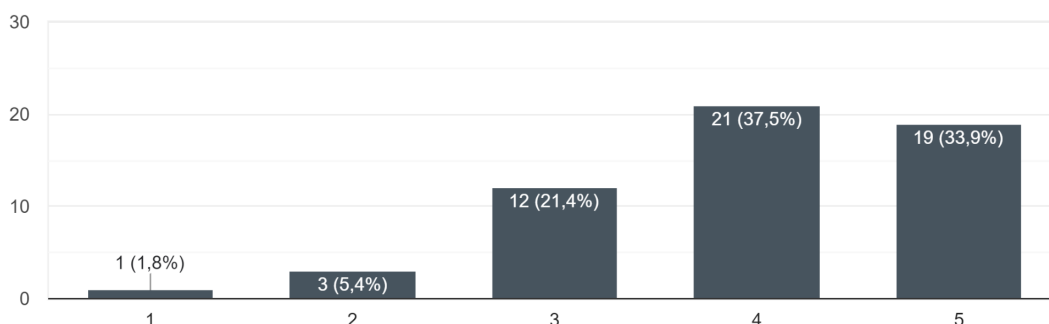

3.2.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas sagatavošanās procesa kvalitāte

Vērtējot krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 37,5% norādījuši, ka teorētiskie jautājumi ir bijuši skaidri formulēti, 33,9% - pat ļoti skaidri. 21,4% tomēr norāda, ka jautājumi bijuši vidēji skaidri formulēti (skat. 3.3.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti teorētiskie jautājumi:

56 atbildes

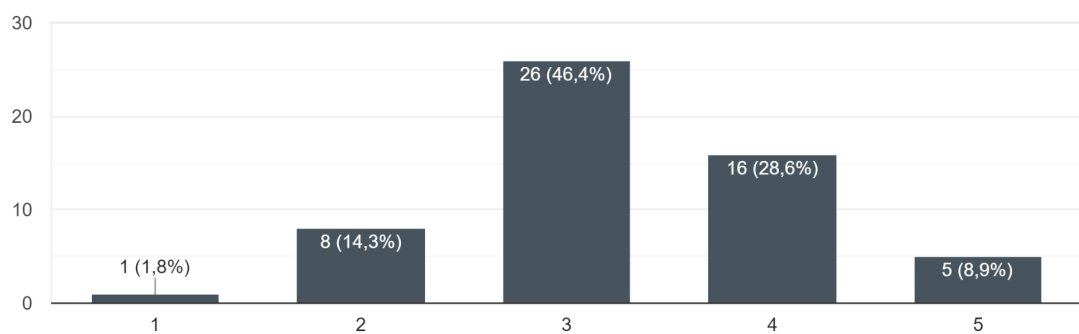

3.3.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulēšanas skaidrība

Respondentiem tika lūgts arī novērtēt teorētisko jautājumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), kur gandrīz puse (46,4%) norādījuši, ka jautājumi ir bijuši vidēji sarežģīti, savukārt, 28,6% - sarežģīti. (skat. 3.4. att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita teorētiskie jautājumi:

56 atbildes

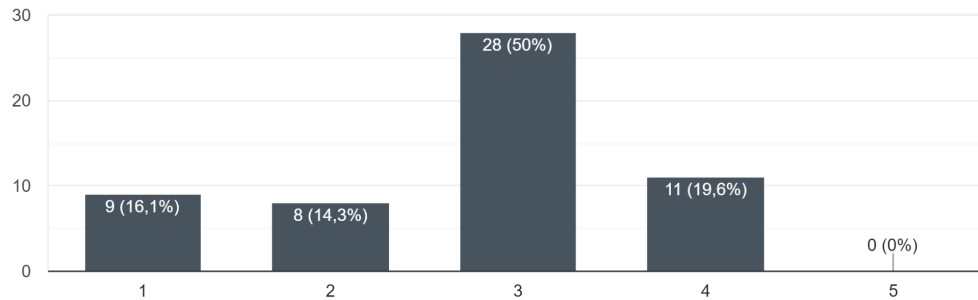

3.4.att.Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu sarežģītība

Novērtējot teorētisko jautājumu atvēlētā laika pietiekamību skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), puse (50%) norādījuši, ka laiks ir bijis pietiekami, pārējo respondentu viedoklim daloties: 19,6% - vairāk laika kā pietiekami, 16,1% - pietrūka laiks, 14,3% - nedaudz pietrūka laika (skat. 3.5.att.).

Novērtējiet teorētiskajiem jautājumiem atvēlētā laika pietiekamību:

56 atbildes

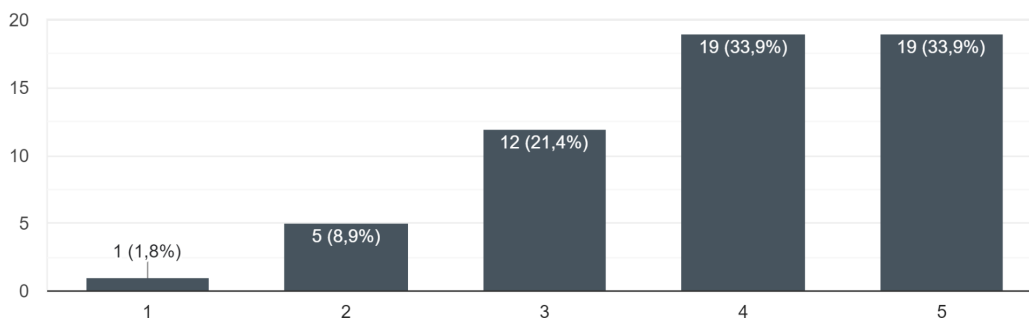

3.5.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu atvēlētais laiks

Novērtējot kāzusa uzdevumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 33,9% formulējumus vērtē skaidri un tikpat liels respondentu skaits - pat ļoti skaidri formulētus, 21,4% norādot, ka bijis vidēji skaidrs formulējums (skat. 3.6.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti kāzusa uzdevumi:

56 atbildes

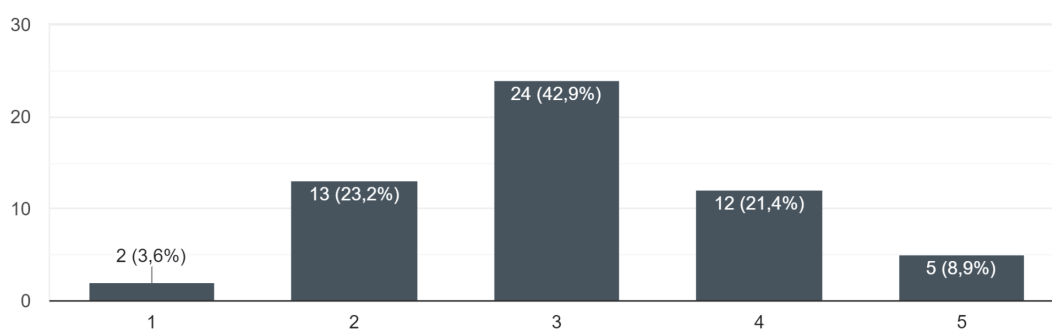

3.6.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu formulēšanas skaidrība

Savukārt vērtējot kāzusu uzdevumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 42,9% respondentu norādījuši, ka uzdevumi bijuši vidēji sarežģīti, 23,2% - viegli un 21,4% - sarežģīti. (skat. 3.7.att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita kāzusa uzdevumi:

56 atbildes

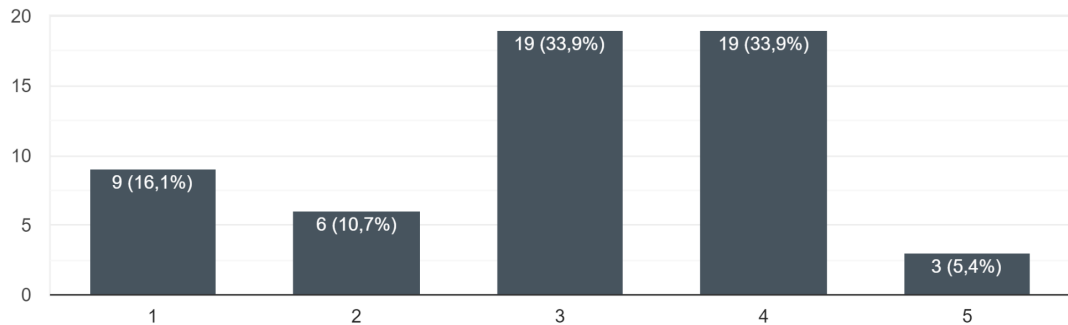

3.7.att. Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu sarežģītība

Novērtējot kāzusa uzdevumu risināšanai atvēlēto laiku skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 33,9% norāda, ka laiks ir pieticis, tikpat lielam respondentu skaitam norādot, ka laiks pat iespējams bijis nedaudz vairāk kā nepieciešams, tomēr 16,1% norādījuši, ka laiks bijis par maz (skat. 3.8. att.).

Novērtējiet kāzusa risināšanai atvēlētā laika pietiekamību:

56 atbildes

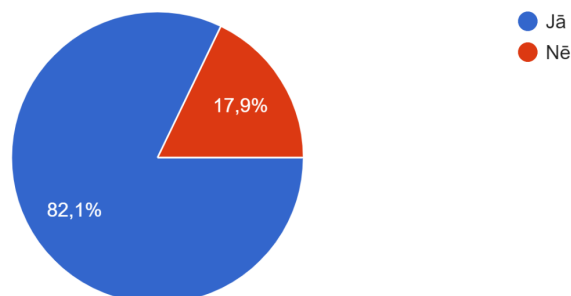

3.8.att.Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu laika pietiekamība

Respondentiem tika uzdots arī jautājums, vai, viņuprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par tiesību teorijas, krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas jautājumiem, uz ko vairākums (82,1%) norādījušu, ka eksāmena daļa ir objektīvi atspoguļojusi juristam nepieciešamo izpratnes līmeni.

Vai, Jūsaprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jautājumiem?

56 atbildes

3.9.att. Juristam nepieciešamās izpratnes līmeņa atspoguļojums Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļas jautājumos

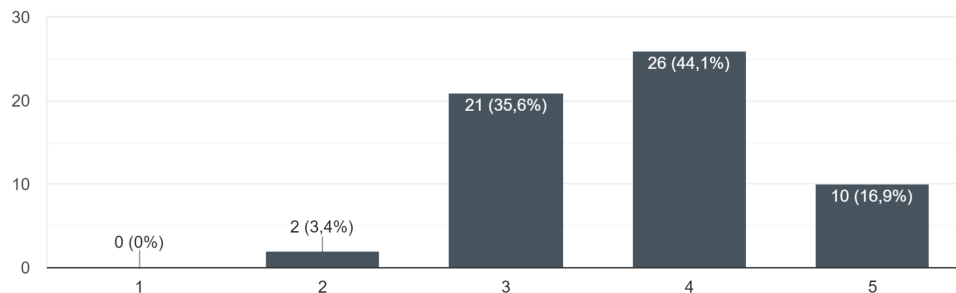
Veidojot kopsaucēju par krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas eksāmena daļu, iespējams secināt, ka daļa ir novērtēta kā sarežģīta, tomēr studējošie jutušies tai pietiekami sagatavoti. Gan teorētiskie jautājumi, gan kāzusa uzdevumi tiek vērtēti vidēji sarežģīti. Kopumā šajā daļā respondentu atbildēs ir novērojams diezgan veiksmīgs balanss starp jautājumu sarežģītību, laika pietiekamību.

Atbildot uz atvērtajiem jautājumiem, studējošie ir atzinīgi izteikušies par krimināltiesību un kriminālprocesa eksāmena daļas teorijas jautājumiem, minot, ka tie atbilst eksāmena mērķim un aplūko šīs tiesību nozares pamatelementus. Vienlaikus ir pausta kritika par teorijas daļas otro komponenti (izvarošanas objektīvo, subjektīvo pazīmju, kā arī kvalificēto sastāvu raksturojums). Studējošo ieskatā, nebūtu vēlams šādu jautājumu uzdot bez iespējas aplūkot normas dispozīciju, jo tad atbildes pareizība ir atkarīga no mehāniskas atmiņas par Krimināllikumā ietvertajām normām.

4. CIVILTIESĪBU, CIVILPROCESA UN KOMERCTIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA

Civiltiesību, civilprocesa un komerctiesību jomas eksāmena daļu no visiem respondentiem kopumā kārtēja 79 respondenti. Vērtējot šīs eksāmena daļas sarežģītību skalā no 1 (ļoti vienkārši) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 44,1% norādījuši, ka bijis sarežģīti, 35,8% - vidēji sarežģīti un 16,9% - ļoti sarežģīti (skat. 4.1. att.).

Novērtējiet šīs daļas kopējo sarežģītību:
59 atbildes

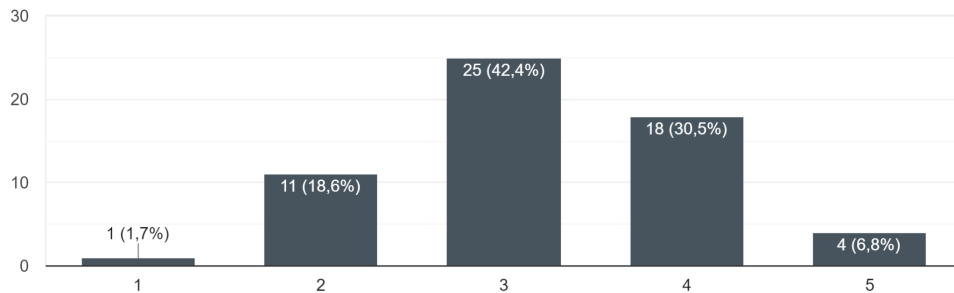

4.1.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerctiesību jomas eksāmena daļas sarežģītība

Vērtējot, cik kvalitatīvi studiju programma sagatavoja studentus civiltiesību, civilprocesa un komerctiesību jomas eksāmena daļas kārtšanai skalā no 1 (ļoti nekvalitatīvi) līdz 5 (ļoti kvalitatīvi), 42,4% sagatavošanās procesu vērtē daļēji kvalitatīvi, 30,5% - kvalitatīvi. Tomēr 18,6% norāda, ka sagatavošanās process bijis nekvalitatīvs (skat.4.2.att.).

Novērtējiet, cik kvalitatīvi Jūsu studiju programma Jūs sagatavoja šai eksāmena daļai:

59 atbildes

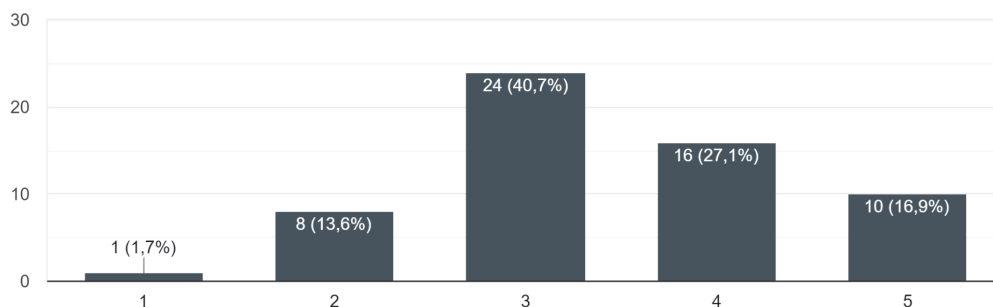

4.2.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas sagatavošanās procesa kvalitāte

Vērtējot civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 40,7% norādījuši, ka teorētiskie jautājumi ir bijuši vidēji skaidri formulēti, 27,1% - skaidri un 16,9% - pat ļoti skaidri. (skat. 4.3.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti teorētiskie jautājumi:

59 atbildes

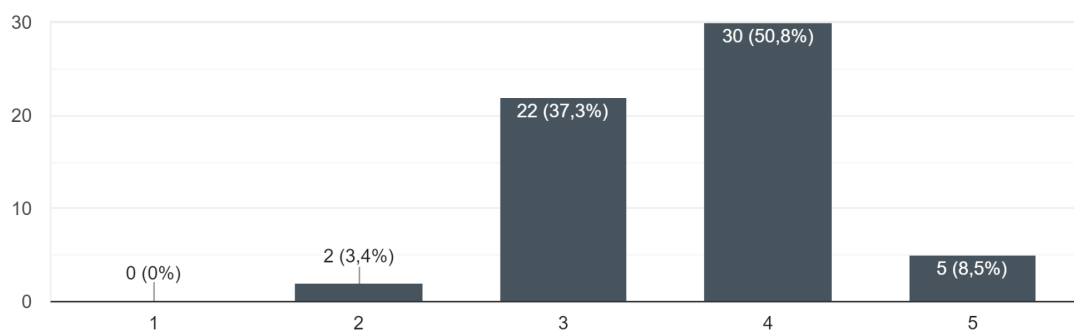

4.3.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulēšanas skaidrība

Respondentiem tika lūgts arī novērtēt teorētisko jautājumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), kur vairāk kā puse (50,8%) norādījuši, ka jautājumi ir bijuši sarežģīti, savukārt, 37,3% - vidēji sarežģīti. (skat. 4.4. att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita teorētiskie jautājumi:

59 atbildes

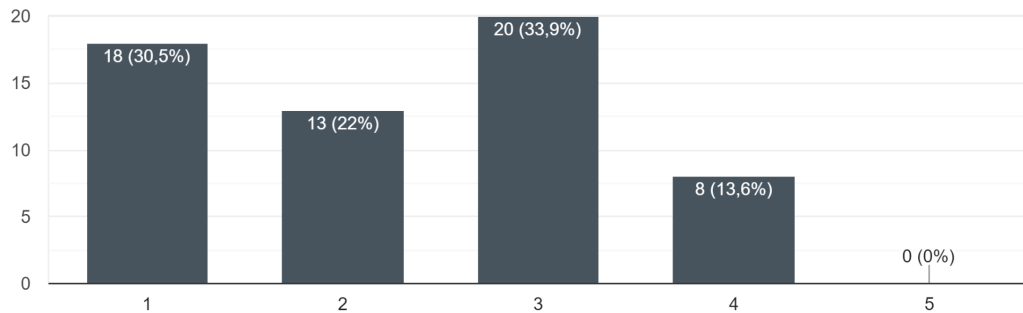

4.4.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu sarežģītība

Novērtējot teorētisko jautājumu atvēlētā laika pietiekamību skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 33,9% norādījuši, ka laiks ir bijis pietiekami, tomēr gandrīz tikpat liels respondentu skaits (30,5%) norādījuši, ka laiks ir ļoti pietrūcis, 22% - nedaudz pietrūcis. (skat. 4.5.att.).

Novērtējiet teorētiskajiem jautājumiem atvēlētā laika pietiekamību:

59 atbildes

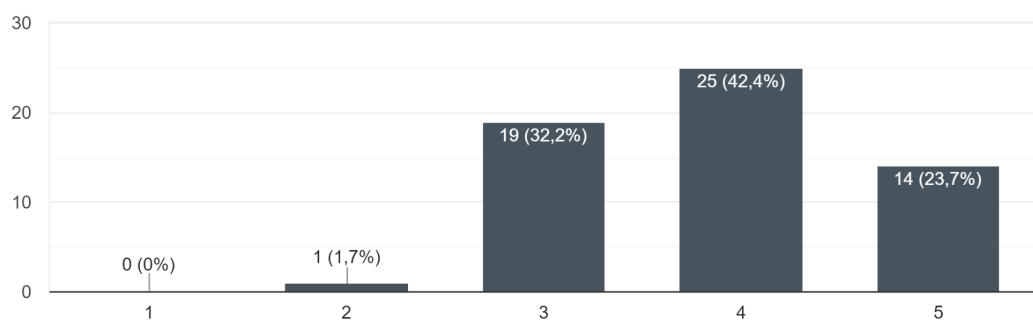

4.5.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu atvēlētais laiks

Novērtējot kāzusa uzdevumu formulējumus, 42,4% formulējumus vērtē skaidri skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 32,2% vidēji skaidri un 23,7% - ļoti skaidri (skat. 4.6.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti kāzusa uzdevumi:

59 atbildes

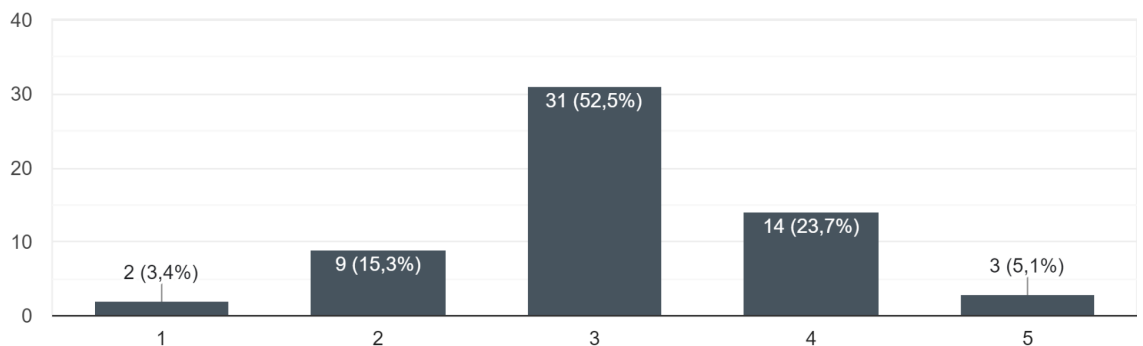

4.6.att. Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu formulēšanas skaidrība

Savukārt, vērtējot kāzusu uzdevumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), vairāk kā puse respondentu (52,5%) norādījuši, ka uzdevumi bijuši vidēji sarežģīti, 23,7% - sarežģīti. (skat. 4.7.att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita kāzusa uzdevumi:

59 atbildes

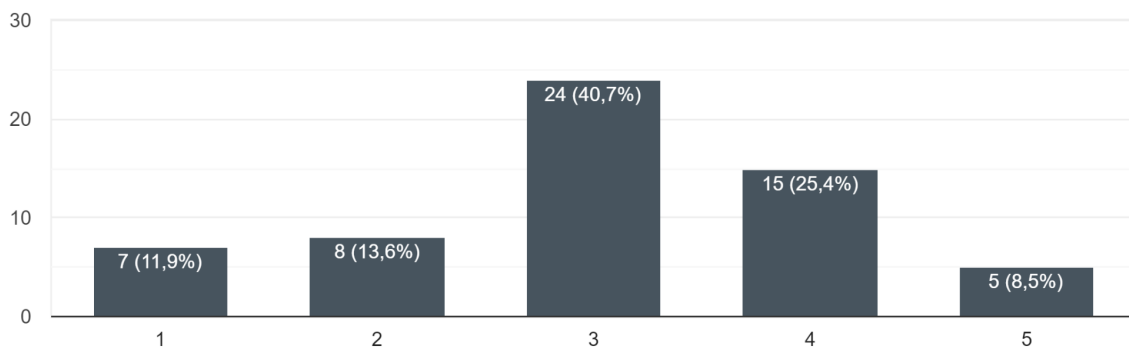

4.7.att. Civiltiesību, civilprocesa un komercietiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu sarežģītība

Novērtējot kāzusa uzdevumu risināšanai atvēlēto laiku skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 40,7% norāda, ka laiks ir pieticis, 25,4% respondentu skaitam norādot, ka laiks pat iespējams bijis nedaudz vairāk kā nepieciešams, tomēr 13,6% norādījuši, ka laiks bijis nedaudz par maz (skat. 3.8. att.).

Novērtējiet kāzusa risināšanai atvēlētā laika pietiekamību:

59 atbildes

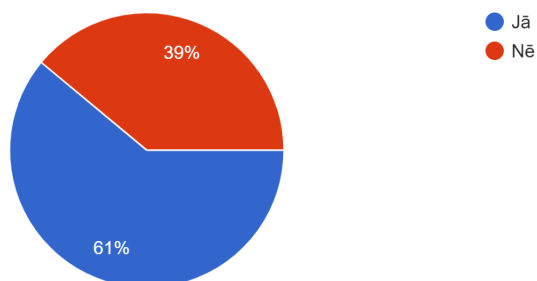

4.8.att.Civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu laika pietiekamība

Respondentiem tika uzdots arī jautājums, vai, viņuprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jomas jautājumiem, uz ko vairākums (61%) norādījušu, ka eksāmena daļa ir objektīvi atspoguļojusi juristam nepieciešamo izpratnes līmeni.

Vai, Jūsaprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par civiltiesību, civilprocesa un komerciesību jautājumiem?

59 atbildes

4.9.att. Juristam nepieciešamās izpratnes līmeņa atspoguļojums civiltiesību, civilprocesa un komerciesību tiesību jomas eksāmena daļas jautājumos

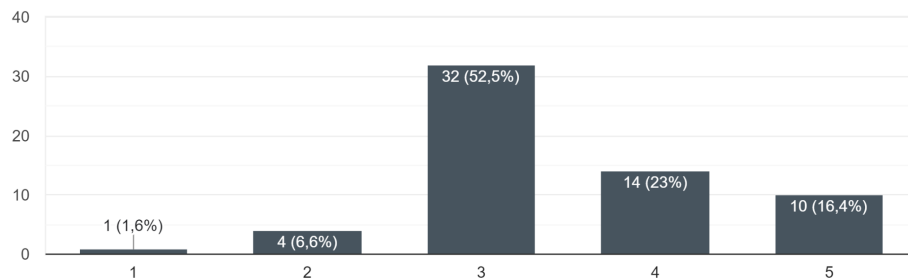
Atbildot uz atvērtajiem jautājumiem, studējošie ir norādījuši, ka šajā eksāmena daļā aplūkojamo tematu loks ir pārāk plašs. Būtībā studējošajiem ir nepieciešams sagatavoties jautājumiem par desmit dažādām apakšnozarēm (civiltiesību vispārīgā daļa, ģimenes tiesības, mantojuma tiesības, lietu tiesības, saistību tiesības, darba tiesības, patērētāju tiesības, apdrošināšanas tiesības, civilprocess un komercietības), salīdzinot ar šaurāku tiesību lauku citās eksāmena daļās. It īpaši ņemot vērā, ka vairākas no šīm tiesību nozarēm anotācijā ir iezīmētas vispārīgi. Dažas no šīm tiesību nozarēm tiek aplūkotas B daļas kursos (piemēram, Latvijas Universitātē - patērētāju tiesības, apdrošināšanas tiesības, mediācija). Uzsverams, ka B daļas kursu izvēle primāri studējošajiem ir kā iespēja veidot profesionālo ievirzi kādā noteiktā tiesību nozarē. Tamdēļ nebūtu vēlams, ka studējošiem ir nevienlīdzīgas iespējas iegūt jurista kvalifikāciju, jo tiek uzdoti jautājumi par izvēles kursu saturu. Šī iemesla dēļ studējošie ir pauduši kritiku par to, ka viena no trim komponentēm ir veltīta mediācijai plašākā tvērumā, nekā tas ir apgūts civilprocesa studiju kursā.

Studējošie kritizē komercietības komponentes jautājumu formulējumus (izsmeļoši, bet lakoniski izskaidrojiet komercdarījuma jēdzienu; norādiet un izsmeļoši, bet lakoniski raksturojiet komercdarījuma veidus), jo neesot bijis saprotams, kāda atbilde ir sagaidāma (piemēram, vai tiek jautāti atsevišķie komercdarījumu veidi vai komercdarījuma veidi - pamatdarījumi, palīgdarījumi, blakus darījumi).

5. KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU, ADMINISTRATĪVO TIESĪBU UN ADMINISTRATĪVĀ PROCESA TIESĪBU JOMAS EKSĀMENA DAĻA

Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļu no visiem respondentiem kopumā kārtoja 79 respondenti. Vērtējot šīs eksāmena daļas sarežģītību skalā no 1 (ļoti vienkārši) līdz 5 (ļoti sarežģīti), 52,5% norādījuši, ka bijis vidēji sarežģīti, 23% - sarežģīti un 16,4% - ļoti sarežģīti (skat. 5.1. att.).

Novērtējiet šīs daļas kopējo sarežģītību:
61 atbilde

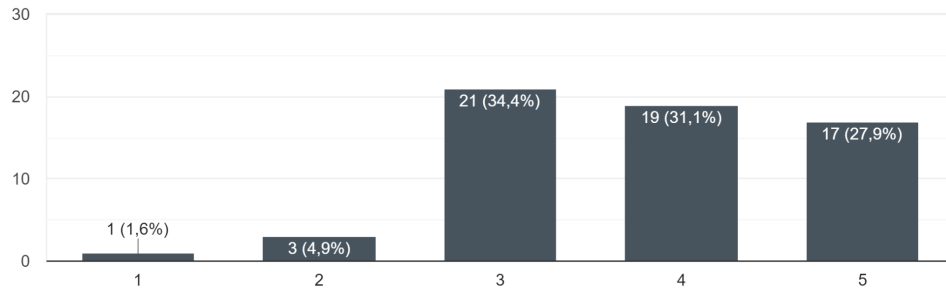

5.1.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas sarežģītība

Vērtējot, cik kvalitatīvi studiju programma sagatavoja studentus konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību eksāmena daļas kārtšanai skalā no 1 (ļoti nekvalitatīvi) līdz 5 (ļoti kvalitatīvi), 34,4% sagatavošanās procesu vērtē daļēji kvalitatīvi, 31,1% - kvalitatīvi, un 27,9% pat ļoti kvalitatīvi (skat.5.2.att.).

Novērtējiet, cik kvalitatīvi Jūsu studiju programma Jūs sagatavoja šai eksāmena daļai:

61 atbilde

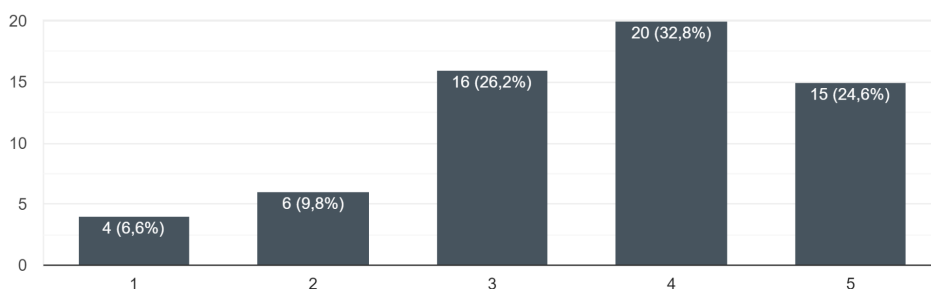

5.2.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas sagatavošanās procesa kvalitāte

Vērtējot konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 32,8% norādījuši, ka teorētiskie jautājumi ir bijuši skaidri formulēti, 26,2% - vidēji skaidri, savukārt, 24,6% - pat ļoti skaidri. (skat. 5.3.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti teorētiskie jautājumi:

61 atbilde

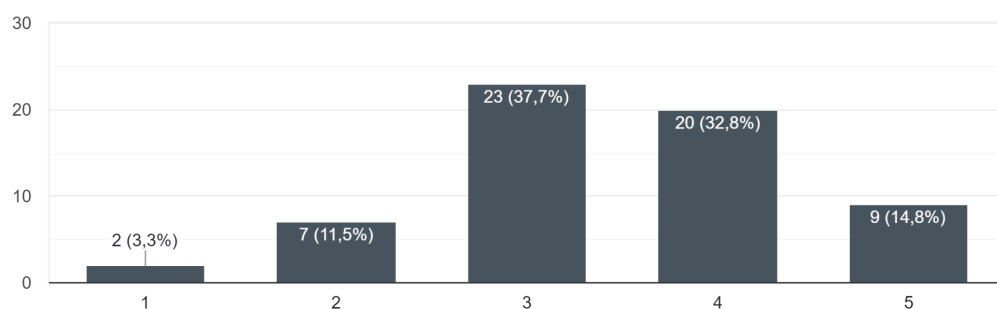

5.3.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu formulēšanas skaidrība

Respondentiem tika lūgts arī novērtēt teorētisko jautājumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), kur 37,3% norādījuši, ka jautājumi ir bijuši vidēji sarežģīti, savukārt, 32,8% - sarežģīti. (skat. 5.4. att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita teorētiskie jautājumi:

61 atbilde

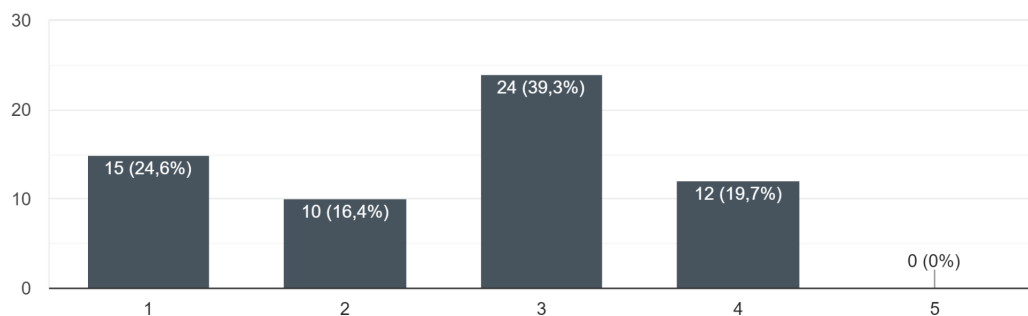

5.4.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu sarežģītība

Novērtējot teorētisko jautājumu atvēlētā laika pietiekamību skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 39,3% norādījuši, ka laiks ir bijis pietiekami, tomēr 24,6% arī norādījuši, ka laiks ir pietrūcis (skat. 5.5.att.).

Novērtējiet teorētiskajiem jautājumiem atvēlētā laika pietiekamību:

61 atbilde

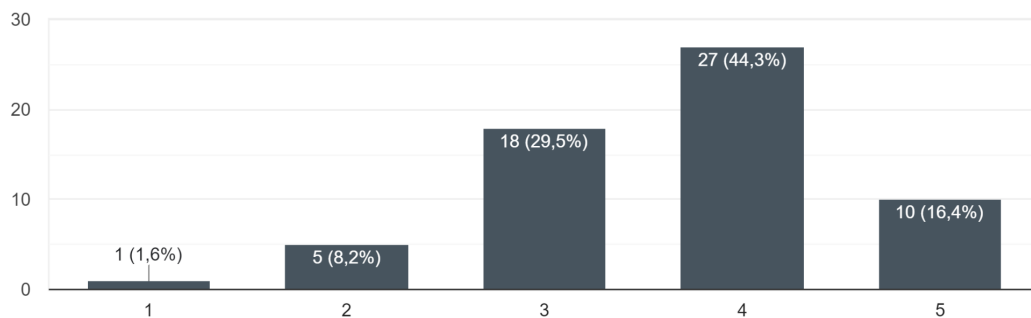

5.5.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas teorētisko jautājumu atvēlētais laiks

Novērtējot kāzusa uzdevumu formulējumus skalā no 1 (ļoti neskaidri) līdz 5 (ļoti skaidri), 44,3% formulējumus vērtē skaidri, 29,5% vidēji skaidri un 16,4% - ļoti skaidri (skat. 5.6.att.).

Novērtējiet, cik skaidri bija formulēti kāzusa uzdevumi:

61 atbilde

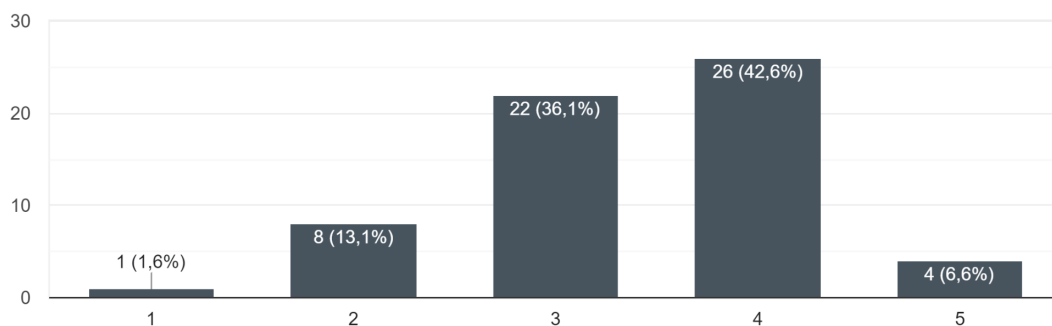

5.6.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu formulēšanas skaidrība

Savukārt, vērtējot kāzusu uzdevumu sarežģītību skalā no 1 (ļoti viegli) līdz 5 (ļoti sarežģīti), gandrīz puse respondentu (42,6%) norādījuši, ka uzdevumi bijuši sarežģīti. (skat. 5.7.att.).

Novērtējiet, cik sarežģīti šķita kāzusa uzdevumi:

61 atbilde

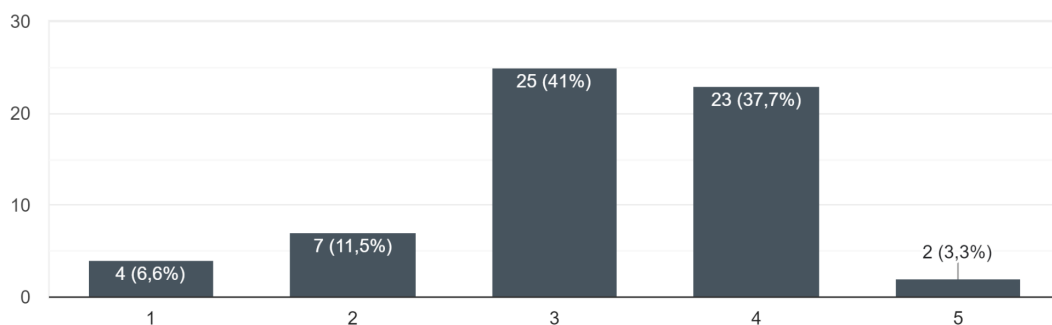

5.7.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu sarežģītība

Novērtējot kāzusa uzdevumu risināšanai atvēlēto laiku skalā no 1 (pietrūka laika) līdz 5 (pārāk daudz laika), 41% norāda, ka laiks ir pieticis, gandrīz tikpat lielam respondentu skaitam (37,7%) norādot, ka laiks pat iespējams bijis nedaudz vairāk kā nepieciešams (skat. 5.8. att.).

Novērtējiet kāzusa risināšanai atvēlēta laika pietiekamību:

61 atbilde

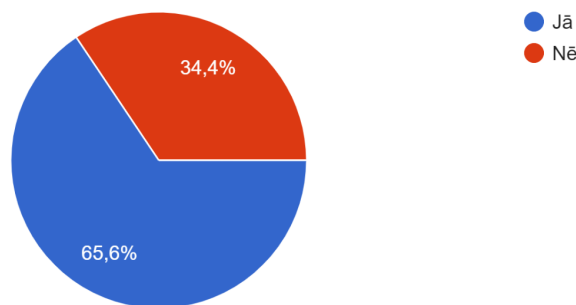

5.8.att. Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas kāzusu uzdevumu laika pietiekamība

Respondentiem tika uzdots arī jautājums, vai, viņuprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas jautājumiem, uz ko vairākums (65,6%) norādījušu, ka eksāmena daļa ir objektīvi atspoguļojusi juristam nepieciešamo izpratnes līmeni.

Vai, Jūsaprāt, šī eksāmena daļa pietiekami objektīvi atspoguļoja juristam nepieciešamo izpratnes līmeni par konstitucionālo, administratīvo un administratīvā procesa tiesību jautājumiem?

61 atbilde

5.9.att. Juristam nepieciešamās izpratnes līmeņa atspoguļojums konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību jomas eksāmena daļas jautājumos

Atbildot uz atvērtajiem jautājumiem, studējošie kopumā ir atzinīgi novērtējuši šīs eksāmena daļas teorijas jautājumus, minot, ka tie atbilst eksāmena mērķim pārbaudīt pamatzināšanas. Kopumā arī pārējie LSA izvirzītie eksāmena kritēriji ir vērtēti pozitīvi, ja neskaita laika pietiekamību teorētiskajiem jautājumiem. Brīvo komentāru sadaļā studējošie norādīja, ka vērtēšanas kritēriji neesot bijuši līdz galam skaidri - netika saprasts, cik plašus skaidrojumus sniegt atbildēs.

6. LSA REKOMENDĀCIJAS EKSĀMENA PILNVEIDEI

Studējošie kā īpaši veiksmīgus aspektus par eksāmena norisi ir norādījuši:

- Savlaicīgu anotāciju pieejamību;
- Publicētās iepriekšējo gadu risinājumu vadlīnijas un vērtēšanas kritērijus;
- Veiksmīgi organizēto eksāmena norisi, tehnisko atbalstu un organizatorisko atbalstu no eksāmena uzraugiem;
- Uzlabojumus eksāmena jautājumu skaidrībā un precizitātē.

LSA, blastoties uz studējošo norādīto, vēlas sniegt vairākas rekomendācijas eksāmena norises pilnveidošanai:

Anotāciju konkretizācija

Studējošie norāda, ka esošās eksāmena anotācijas ir pārāk vispārīgas, lai pilnvērtīgi sagatavotos eksāmenam. Piemēram, civiltiesību, civilprocesa un komercietību jomas eksāmena anotācijā dažviet ir vienkārši uzskaitīti tiesību institūti (piemēram, valdījums, īpašums, kopīpašums).

Satura atbilstība mērķim pārbaudīt pamatzināšanas

Studējošie ir vairākkārt norādījuši, ka būtu vēlams izvairīties no tādu tematu aplūkošanas, kas nav uzskatāmi par attiecīgās tiesību nozares pamatprincipiem. Kā šim mērķim neatbilstoši jautājumi ir norādīta Raiņa izpratne par laimi, Dublinas III regulas piemērošana un mediācijas process. Gadījumos, ja tiek lūgts vērtēt likuma normas, par kurām nav vienotas izpratnes atbildes, būtu jāvērtē, balstoties uz studējošo argumentāciju, nevis atbilstību kādam no interpretācijas veidiem.

LSA uzsver, ka ir būtiski, ka augstākās izglītības iestādes seko līdzī savam studiju programmu saturam, studiju materiāliem un nodrošina studējošajiem iespēju apgūt visas nepieciešamās zināšanas, lai studējošie varētu sekmīgi nokārtot eksāmenu, kā arī skaidri nodod šo informāciju studējošajiem (piemēram, īpaši izceļot studiju materiālus/kursus, kas ir īpaši nozīmīgi eksāmena veiksmīgai nokārtošanai). Pretējā gadījumā jurista kvalifikācijas

ieguve ir atkarīga no veiksmes faktora, vai studējošais attiecīgo kursu ir izvēlējis studiju procesa laikā.

Akadēmiskā godīguma nodrošināšana

Vairums studējošo ir pauduši neapmierinātību par eksāmena uzraugu pasīvu rīcību, kuras rezultātā citi studējošie ir acīmredzami pārkāpuši akadēmisko godīgumu. Tāpat ir minēts, ka eksāmena telpām ir jābūt izkārtotām tā, lai starp studējošajiem būtu pietiekams atstatums, lai novērstu akadēmiskā godīguma pārkāpumus. LSA aicina koordinēt papildus novērotāju piesaisti no studējošo pašpārvaldēm.

Eksāmena tehniskais nodrošinājums

Studējošie ir pauduši neapmierinātību ar Latvijas Universitātes datorklašu Aspazijas bulvārī 5 piemērotību eksāmena norisei, ņemot vērā nepietiekamo atstatumu, ventilācijas problēmas un novecojušu datortehniku. LSA aicina eksāmenu rīkotājiem pievērst īpašu uzmanību eksāmena videi un nodrošināt pēc iespējas vienlīdzīgus, piemērotus apstākļus visiem studējošajiem.

Ir norādīts arī uz iespējamiem uzlabojumiem eksāmena norises platformas darbībā, lai nebūtu jāuztraucas par iespējamību, ka ierakstītās atbildes sistēmas kļūdas dēļ pazūd (būtu apsverams ieviest automātisku atbilžu saglabāšanos), nebūtu iespējas nejauši atcelt un nesaglabāt visu rakstīto, kāzusa teksti būtu pieejami pa visu ekrānu bez nepieciešamības virzīt tekstu pa labi un pa kreisi, būtu iespēja atvērt kāzusa daļā vairākas lapas vienlaikus (piemēram, vairākas likumi.lv lapas) un citi. Kāzusa daļā izmantojamie avoti, kas nav ievietoti "atļautajās mājaslapās", varētu tikt ievietoti e-studiju vietnē, lai tie būtu pieejami elektroniskā formātā, piemēram, starptautisko un Eiropas Savienības tiesību daļā izmantojamais avots "Panti par valsts atbildību".

Papildus tiek rekomendēts teorijas jautājumus sistēmā uzrādīt vienkopus, lai būtu vieglāk prognozēt katra jautājuma atbildei nepieciešamo laiku. Tāpat būtu apsverams kāzusa tekstus izdalīt arī rakstveidā, lai var veikt piezīmes un vieglāk orientēties, strādājot ar avotiem.

Laicīga izmantojamo avotu ievietošana

Pamatojoties uz studējošo minēto, LSA aicina agrāk publicēt eksāmena kāzusā izmantojamo avotu sarakstu, lai studējošajiem dotu papildu laiku gatavošanās procesam. Tas ne tikai mazinātu studējošo stresu, bet arī veicinātu vienlīdzību starp studējošajiem no dažādām augstskolām.

Vērtēšanas sistēma

Studējošos neapmierina pieeja, ka negatīvs vērtējums vienā no teorētiskās daļas komponentēm liedz iegūt jurista kvalifikāciju. Lai arī ir pilnībā saprotams šādas sistēmas mērķis nodrošināt izcilību juristu vidū, specifisku un eksāmena mērķim neatbilstošu jautājumu gadījumā tiek mākslīgi pasliktināti eksāmena rezultāti. Viens no studējošo priekšlikumiem būtu noteikt, ka katra jomas eksāmena teorijas daļa tiek vērtēta kopumā, nevis pa individuālajām komponentēm.

Būtu apsverams, vai nebūtu ieviešama iespēja piešķirt puspunktus par atbilžu novērtējumu, kā arī jānodrošina vienvērtīga pieeja, vai drukas, gramatikas un stila kļūdas tiktu uzskatītas par vērtējumu ietekmējošām.

Kopumā LSA aicina strukturēt eksāmenu tā, lai nevis tiktu pārbaudīta studējošo mehāniskā atmiņa un spēja atsaukt prātā informāciju, bet tieši studējošo spēja strādāt ar informāciju, izprast likumu pielietojumu, interpretāciju un dažādas pieejas to skaidrošanai.

Teorētiskās daļas izpildei atvēlētais laiks

Studējošie norāda, ka ir nepieciešams pagarināt eksāmena teorētisko daļu izpildei atvēlēto laiku. Tiek uzsvērts, ka gandrīz ikkatrs komponentes jautājums patiesībā sastāv no vairākiem apakšjautājumiem, tāpēc ir nepieciešams ilgāks laiks to pilnvērtīgai izpildei.

Augstskolu atbalsts eksāmena kārtotājiem

Studējošie ir paiduši vēlmi, ka būtu nepieciešamas papildu nodarbības maģistra studiju laikā bakalaura laikā iegūto zināšanu atsvaidzināšanai, kā arī nodarbības pēc

eksāmena, kurās tiktu izskatīti eksāmena jautājumi. Šādā veidā būtu iespēja nodrošināt ciešāku atgriezenisko saiti.

Eksāmena atkārtota kārtošana

Studējošie norāda uz vēlmi ātrāk gūt iespēju atkārtoti kārtot eksāmenu, kā arī iespēju sekmīgi nokārtotās daļas nekārtot arī tad, ja sekmīgi nokārtoto daļu skaits ir zemāks par trim. Latvijas Studentu apvienība jau iepriekš ir vērsusi uzmanību arī uz to, ka esošā eksāmenu kārtošanas sistēma liedz ņemt vērā gadījumus, kad studējošais no savas gribas neatkarīgu apstākļu dēļ nav varējis ierasties uz eksāmena daļu (piemēram, būtisku veselības problēmu dēļ). Šādos gadījumos būtu nepieciešams atrunāt, ka divas nedēļas pēc eksāmena noslēguma studējošajiem, kas attaisnotu iemeslu dēļ ir to kavējuši, tiek rīkots papildu eksāmens, kas ilgst atbilstoši studējošā nokavēto dienu skaitam.

Regulāra eksāmena kārtotāju anketēšana

LSA ir gatava organizēt visu eksāmenu kārtotāju anketēšanu pēc katra vienotā jurista kvalifikācijas eksāmena. Tādējādi veicinot datu ieguve un pieredzes apmaiņu starp eksāmena kārtotājiem un veidotājiem, kas sekmētu nākamā eksāmena norises un satura uzlabojumus. Lai uzlabotu sasniegto respondentu īpatsvaru un nodrošinātu atbildes, kuras nav ietekmējis eksāmena rezultāts, LSA aicinātu šīs anketas izplatīt studējošajiem uzreiz pēc eksāmena norises vai nu fiziskā formā, vai ar saiti uz elektronisko versiju un nodrošinot laiku tās aizpildīšanai eksāmena norises telpā.